

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

NKÚ SR identifikoval chyby pri príprave, realizácii významných dopravných projektoch

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (NKÚ SR) ukončil mimoriadnu kontrolu v Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS) zameranú na plnenie Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020, ako i na postup akciovej spoločnosti pri príprave a riadení strategických infraštruktúrnych projektov. Tento proces bol preverený na projekte stavby diaľnice D1 Bratislava – Trnava, križovatka Triblavina. Kontrolóri zistili viaceré nedostatky v príprave stavby križovatky, ako napríklad chýbajúce výsledky podrobných analýz z dopravných prieskumov, a tiež absentovali nástroje cieľového dopravného plánovania. Vnútorň kontrolný systém NDS nefungoval optimálne, vykazoval prvky formálnosti a aj preto zistenia NKÚ SR nedokázali diaľničári identifikovať vo vlastnej réžii. Kontrolný úrad upozornil vedenie spoločnosti na hroziace riziko, že pri stavbe križovatky Triblavina nebude dodržaný plánovaný termín ukončenia stavby.

Kontrolóri NKÚ SR preverovali strategický prístup NDS pri plánovaní projektu, súlad objednanej a prevzatej projektovej dokumentácie, jej súlad s platnými technickými normami. Preverený bol aj súlad projektu s platnými územno-plánovacími dokumentmi miestnej samosprávy či Bratislavského samosprávneho kraja. Kontrolované obdobie predstavovalo rok 2016, v prípade vecných súvislostí aj predchádzajúce obdobia. Okrem štyroch kontrolórov NKÚ SR sa na kontrole zúčastnili aj dve pribraté osoby, a to odborník so skúsenosťami z oblasti projektovania líniových stavieb, vedúci Katedry dopravných stavieb Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, a takisto analytik útvaru Hodnoty za peniaze z rezortu financií.

Zistenia NKÚ SR

Preverenie finančného harmonogramu projektu križovatky Triblavina bolo zistené značné meškanie oproti plánu. Skutočne realizované práce k 31. decembru 2016 predstavovali približne 3,7 mil. eur v porovnaní s plánovanými 14,7 mil. eur. Aj preto dnes existuje riziko nutnosti ďalších úprav časového harmonogramu a hrozí tak nedodržanie termínu ukončenia stavby do 13. mája 2017. Oneskorenie spôsobilo najmä podcenenie časovej náročnosti procesu prípravy a priebehu verejného obstarávania. Kontrolóri poukázali aj na to, že zmena koncepcie rozšírenia diaľnice D1 zo 6-pruhu so súbežnými komunikáciami na 8-pruh bez súbežných komunikácií nebola v čase kontroly v súlade s platným Územným plánom BSK. V tejto veci nebolo začaté konanie vo veci rozporu na Ministerstve dopravy a výstavby SR.

Projektová dokumentácia, ktorú kontrolóri spolu s pribratými osobami preverovali, neobsahovala výsledky podrobnej analýzy dopravných prieskumov. Nástroje dopravného plánovania boli použité len v dvoch dokumentáciách, čo môže výrazne ovplyvniť hospodárnosť, efektívnosť použitia verejných zdrojov v uvedenom projekte. Kontrolóri upozornili aj na fakt, že štúdia z roku 2015, ako aj všetky predchádzajúce, vychádzali len z prepočtov dopravnej prognózy cez koeficienty, ktoré neboli dokladované výkonom dopravného prieskumu. NKÚ SR preto konštatuje, že v prípade splnenia všetkých požiadaviek podľa platných technických noriem sa NDS mohla jednoznačne oprieť o výsledky komplexnej inžinierskej práce. Tieto sa však v žiadnej predloženej a preverenej dokumentácii nenachádzali.

Kontrola NKÚ SR poukázala na skutočnosť, že proces prípravy a následnej realizácie dopravnej infraštruktúry je dôležitý z hľadiska vysokých finančných výdavkov štátu. Komplexná a analyticky podložená príprava strategických projektov do veľkej miery limituje budúci bezproblémový dopravný tok ľudí, tovarov, a to nielen v rámci regiónu, ale aj Slovenska či stredoeurópskeho priestoru. V tejto súvislosti kontrolóri poukazujú, že NDS zaostáva pri plnení strategických cieľov súvisiacich s prípravou i výstavbou diaľnic a rýchlostných ciest v rokoch 2010 až 2015 (viď tabuľka).

Odporúčania NKÚ SR

NKÚ SR diaľničnej spoločnosti odporučil vyžadovať od zhotoviteľov vypracovanie technických štúdií a projektovej dokumentácie podľa platných technických noriem a technických podmienok. Vzhľadom na to kontrolóri odporúčajú zaradiť do objednávky alebo opisu predmetu zákazky pri verejnom obstarávaní podrobný popis technického zadania. Úrad zároveň odporučil prijať opatrenia, ktoré budú viesť k zníženiu rizík a k optimalizácii procesov plánovania a prípravy investičnej výstavby.

Rezortu dopravy kontrolóri odporučili doplniť a aktualizovať technické normy Slovenskej technickej normy, podmienky a inštrukcie o dopravno-inžinierskej dokumentácii, ako aj pravidelne preškoľovať zodpovedných zamestnancov ministerstva a podriadených organizácií o technických podmienkach a normách v systéme inžinierskych činností v súvislosti s projektovými prácami.

Tabuľka: plánované a skutočné hodnoty dĺžky km diaľnic a RC (odovzdané a začaté)

rok	dĺžka odovzdaných km do užívania			dĺžka začatých km		
	plán	skutočnosť	%	plán	skutočnosť	%
2010	47,269	38,797	82	48,088	19,40	40
2011	27,87	11,573	41	66,66	36,702	55
2012	5,2	5,21	100	73,24	15,30	21
2013	14,18	14,18	100	76,65	62,71	82
2014	32,01	5,76	19	27,84	46,49	167
2015	56,63	56,63	100	27,94	0	0

Zdroj: NDS, podnikateľské plány a výročné správy NDS